

ordningen, at det ikke skulde være et Forhold, der skal retsbeskyttes. En saadan Tanke vilde ogsaa være absurd. I et retsordnet Samfund kan man ikke tænke sig, at et af de vigtigste Livsforhold, et af dem, der gribe dybest ind i de fleste Menneskers Liv, skulde være uden Retsbeskyttelse. Og andet ligger der i Virkeligheden ikke deri, naar man taler om, at Tyendeloven skal være en Beskyttelseslov. Der ligger kun det samme deri som i alle andre Forhold, at Loven er til for at beskytte visse i Forvejen eksisterende Interesser, og det er dette, der ogsaa vil ske ved en Tyendelov. Det er et faktisk bestaaende Livsforhold, der drages ind under Retsordenen, og som Retsordenen beskytter ved de Regler, Lovgivningsmagten giver.

Derfor er det ogsaa ganske uberettiget her at tale om en Klasselov eller en Undtagelseslov, og det er heller ikke Meningen med det foreliggende Lovforslag at skabe en saadan. Jeg tager absolut Afstand derfra. Det, der sker, er ikke andet, end hvad der sker ved alle Forhold, nemlig at det særlige Livsforhold undergives de med dets Natur mest stemmende Retsregler. Det er noget, vi kende alle Vegne fra. Det samme er saaledes Tilfældet med Søloven. Der er det Livsforholdet mellem Skipper og Skibsfolk, mellem Rederi og Mandskab, der ordnes. Der er ingen, der vil tale om, at det er en Undtagelseslov for Søfolk, eller at det er en særlig Beskyttelseslov for den ene eller anden Part, eller at det er en Klasselov. Nej, det er en Lov, der regulerer de særlige Forhold, der kunne opstaa i det Kontraktsforhold, der bestaar mellem Skipper og Mandskab, akkurat paa samme Maade som man i de andre Kapitler i Søloven finder Forholdet mellem Rederen og Befragteren af Skibet reguleret, uden at man blot tænker paa at tale om en Undtagelses- eller en Klasselov. Og paa samme Maade gaar det med Fæstelovgivningen. Der er der givet detaillerede Regler om, hvorledes Forholdet ordnes mellem Fæster og Ejer af Jorden. Heller ikke der er der Tale om Klasselov. Det kan være, at Lovgivningen paa det Punkt kan trænge til Revision, Gudbevares, det er ikke det, jeg taler om, jeg taler kun om, at ingen tænker paa at betragte disse Love som Klasse- eller Undtagelseslove, man betragter dem som Love, der regulerer de særlige Livsforhold, der skabes under disse særlige Vilkaar. Man kunde med samme Føje tale om Undtagelses- eller Klasselov, hvis man gav en Lov om

Forholdet mellem Husejer og Lejer, men det er der ingen, der tænker paa. Jeg tager altsaa bestemt Afstand fra, at Meningen med en Tyendelov skulde være at give en Klasselov eller Undtagelseslov, eller hvad Navn man nu vil give det. Meningen er kun at give Retsregler om dette faktisk bestaaende Forhold. Der er heller ingen, der vil paastaa, at dette Forhold skulde være uden Retsregler, det har jeg allerede betonet. Man vil have, at det kun skal være almindelige Retsregler, der gives. Men lad mig et Øjeblik se paa, hvad de almindelige Regler ere. Jeg ser ikke andre end Regelen i Christian den Vs Danske Lov 5—1—1, der lyder saaledes: „Enhver er pliglig at efterkomme, hvad han med Mund, Haand og Segl lovet og indgaaet haver“, og 5—1—2, der siger, at enhver, der er fuldmyndig til at forpligte sig, er bunden ved alle Kontrakter i alle deres Ord og Punkter. Dette er Grundlaget, og der er ingen, der tvivler om, at dette Grundlag ogsaa bør gælde her. Paatager man sig en Tyendeforpligtelse, naar man er myndig, bør man opfylde den, naar Husbonden opfylder de Forpligtelser, han har paataget sig. Men foruden den for alle Kontrakter gældende Bestemmelse have vi, naar vi bortse fra Tyendeloven af 1854, ikke andre Regler end Konkurslovens om, at Tyendet nyder en vis privilegeret Stilling sammen med forskellige andre privilegerede Fordringshavere i Tilfælde af Husbondens Konkurs. Saa nævnes der endvidere Fattiglovens § 14, men denne er nærmest en Bestemmelse, der sigter paa at regulere Forholdet mellem Husbonden og Kommunen. Den paalægger Husbonden visse Forpligtelser i Relation til Kommunen; det er dette Forhold, der egentlig reguleres derved, hvad maaske bedst fremgaar af 3die Stykke, hvor det udtrykkelig hedder, at de Husbonden saaledes paahvilende Forpligtelser kunne ikke i Forholdet til Fattigvæsenet, saafremt Tyendet falder samme til Byrde, begrænses eller bortfalde ved Overenskomst mellem Husbond og Tyende. Men de kunne altsaa i Relation til Parterne indbyrdes, til Husbonden og Tyende, dels helt bortfalde, dels modificeres ved en Overenskomst.

Praktisk talt kunne vi altsaa sige, at de Bestemmelser angaaende Tyendeforholdet, der blive tilbage i dansk Lovgivning, i Virkeligheden blive den almindelige for alle Kontraktsforhold gældende Bestemmelse; at man skal opfylde, hvad man har